

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ОПИС

навчальної дисципліни
«АДАПТИВНИЙ СПОРТ»
(II) семестр 2020-2021 н.р.

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 22 Охорона здоров'я

Спеціальність – 227 Фізична терапія, ерготерапія

Освітня програма – Фізична терапія (120 кредитів ЄКТС)

1. Загальна характеристика дисципліни

Загальний обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС.

Статус дисципліни – вибіркова.

Факультет (інститут) – навчально-науковий інститут фізичної культури і здоров'я.

Кафедра – теорії та методики фізичного виховання.

Курс – 2; семестр – 3; вид підсумкового контролю – залік.

Викладачі: ст. викл. Лемешко О.С.

Мова навчання – українська.

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
			Кредити і ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	II	3	90/3	30	16	-	-	14	60	-	+	-
Заочна	II	3	90/3	8	4	-	-	4	82	-	+	-

2. Зміст лекційного матеріалу

Тема 1. Адаптивний спорт як соціальне явище.

Зміст, предмет та основні поняття дисципліни «Адаптивний спорт». Мета, завдання та функції адаптивного спорту. Соціальна значущість і передумови виникнення адаптивного спорту. Специфіка адаптивного спорту як виду адаптивної фізичної культури. Особливості функціонування адаптивного спорту на сучасному етапі. Передумови становлення та особливості функціонування адаптивного спорту в Україні. Організаційна структура та управління адаптивним спортом у світі. Завдання та функції міжнародних організацій адаптивного спорту. Характеристика структури та змісту адаптивного спорту в Україні. Проблеми організації та проведення змагань в адаптивному спорті. Актуальні проблеми вітчизняного адаптивного спорту.

Тема 2. Класифікація осіб, що займаються адаптивним спортом. Особливості класифікації спортсменів в адаптивному спорті. Принципи класифікації спортсменів в адаптивному спорті. Види класифікації в адаптивному спорті. Класифікаційні ознаки при поділі спортсменів. Нозологічні особливості спортсменів з інвалідністю.

Тема 3. Інваспорт в міжнародній олімпійській системі. Змагання під патронатом МОК у Міжнародній Олімпійській системі.

Загальна характеристика інваспорту у Міжнародній Олімпійській системі. Формування та діяльність організаційних структур інваспорту Ігри за територіальною приналежністю. Ігри за соціальною приналежністю. Ігри за етнографічною приналежністю. Ігри за релігійною приналежністю. Ігри за професійною приналежністю. Ігри за віковою приналежністю. Ігри за медико-реабілітаційною приналежністю.

Тема 4. Загальна характеристика паралімпійського спорту.

Загальна характеристика Сток-Мандеївського періоду (1952-1959 рр.). Загальна характеристика першого Паралімпійського періоду (1960-1972 рр.): I, II, III, IV Паралімпійські ігри. Загальна характеристика другого Паралімпійського періоду (1976-1988 рр.): V, VI, VII, VIII. Загальна характеристика третього Паралімпійського періоду (з 1992 р.): IX, X, XI, XII; XIII, XIV, XV. Зимові Паралімпійські ігри.

Тема 5. Сучасні Паралімпійські види спорту.

Літні види спорту: баскетбол, бочі, велоспорт, вітрильний спорт, волейбол, голбол, дзюдо, кінний спорт, легка атлетика, настільний теніс, паверліфтинг, плавання, стрільба з лука, стрільба кульова, регбі, теніс на візках, фехтування, футбол. Зимові види спорту: біатлон, гірськолижний спорт, лижні гонки, хокей, керлінг.

Тема 6. Організація змагань у Параспорті.

Особливості підготовки та організації Паралімпійських ігор. Особливості підготовки та організації Спеціальних олімпіад. Особливості проведення масових змагань спортсменів паралімпійських нозологій. Вимоги до організації спортивних заходів. Нетрадиційні змагання спортсменів паралімпійських нозологій.

Тема 7. Дефлімпійський спорт. Передумови виникнення спорту людей з вадами слуху. Особливості розвитку дефлімпійського спорту. Мета, корекційні та спеціальні завдання дефлімпійського спорту. Особливості класифікації спортсменів у дефлімпійському спорті.

Тема 8. Ігри Спеціальних Олімпіад. Філософія, мета та основні завдання руху Спеціальних Олімпіад. Спільні та відмінні риси паралімпійського спорту та руху Спеціальних Олімпіад. Історія створення та розвитку руху Спеціальних Олімпіад. Характеристика видів спорту, що входять до програми Всесвітніх ігор Спеціальних Олімпіад.

3. Перелік практичних занять

1. Адаптивний спорт як соціальне явище. Класифікація осіб, що займаються адаптивним спортом.
2. Інваспорт в міжнародній олімпійській системі. Змагання під патронатом МОК у Міжнародній Олімпійській системі.
3. Загальна характеристика паралімпійського спорту.
4. Сучасні Паралімпійські види спорту.
5. Організація змагань у Параспорті..
6. Дефлімпійський спорт
7. Ігри Спеціальних Олімпіад.

4. Самостійна робота студента

Опрацювання теоретичного матеріалу теми «Адаптивний спорт як соціальне явище», підготовка до практичного заняття.

Самостійне опрацювання окремих питань теми:

Особливості функціонування адаптивного спорту на сучасному етапі. Передумови становлення та особливості функціонування адаптивного спорту в Україні. Організаційна структура та управління адаптивним спортом у світі. Завдання та

функції міжнародних організацій адаптивного спорту. Характеристика структури та змісту адаптивного спорту в Україні. Проблеми організації та проведення змагань в адаптивному спорті. Актуальні проблеми вітчизняного адаптивного спорту.

Опрацювання теоретичного матеріалу теми “Класифікація осіб, що займаються адаптивним спортом”, підготовка до практичного заняття.

Самостійне опрацювання окремих питань теми:

Соціальні та морально-етичні проблеми осіб з інвалідністю та шляхи їх подолання. Основні етичні положення спілкування зі спортсменами з інвалідністю. Особливості волонтерської діяльності в адаптивному спорті. Основні терміни, що характеризують волонтерську діяльність. Проблеми розвитку спортивного волонтерства в Україні. Характеристика волонтерської програми “Об’єднаний спорт”.

Опрацювання теоретичного матеріалу теми «Паралімпійський спорт», підготовка до практичного заняття.

Самостійне опрацювання окремих питань теми:

Історія виникнення сучасних Паралімпійських ігор. Особливості становлення паралімпійського руху. Структура та функції Міжнародного паралімпійського комітету.

Опрацювання теоретичного матеріалу теми «Дефлімпійський спорт», підготовка до практичного заняття.

Самостійне опрацювання окремих питань теми:

Передумови виникнення спорту людей з вадами слуху. Особливості розвитку дефлімпійського спорту

Опрацювання теоретичного матеріалу теми “Ігри Спеціальних Олімпіад”, підготовка до практичного заняття.

Самостійне опрацювання окремих питань теми:

Організаційна структура міжнародного руху Спеціальних Олімпіад. Особливості проведення Всесвітніх ігор Спеціальних Олімпіад.

Актуальні проблеми руху Спеціальних Олімпіад.

5. Система поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Критерії оцінювання

Усні відповіді студента на семінарських заняттях, рівень засвоєння навчального матеріалу, відведеного на самостійне опрацювання студентом, рівень засвоєння практичних навичок оцінюються в традиційних оцінках «5», «4», «3», «2». Традиційні оцінки конвертуються в бали за формулою

$$x_i = \frac{A K}{n 5},$$

де: A – сума балів набраних на семінарських заняттях за чотирибальною шкалою;

n – кількість оцінок, отриманих на семінарських заняттях за семестр (не менше двох за семестр);

K – максимальна кількість балів, яку можна отримати на семінарських заняттях за семестр.

Кількість балів x_i заокруглюють до цілих. Якщо середня оцінка поточного контролю менша за 2,5, то $x_i=0$.

Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному семінарському занятті. Семестрова підсумкова оцінка у II (III) семестрі визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Залік у II семестрі отримують студенти, що виконали усі види робіт. Оцінка виставляється за такими шкалами: стобальною, національною і ЄКТС.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

	Семестр – II (III)
Контрольна робота	30
Усні відповіді на семінарських	50
Співбесіда з лектором	20
Залік	100

Література**а) основні**

1. Адаптивне фізичне виховання : навч. посібник / уклад.: Осадченко Т. М., Семенов А. А., Ткаченко В. Т. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. – 210 с.
2. Бріскін Ю. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади : навч. посіб. / Юрій Бріскін. – Львів : Ахілл, 2003. – 128 с.
3. Бріскін Ю. А. Вступ до теорії спорту інвалідів: [навч. посіб. для студ. ВНЗ фіз. вих. і спорту] / Юрій Бріскін, Аліна Передерій. – Л. : Апріорі, 2008. – 68 с.
4. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів: [підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту] – К. : Олімпійська література, 2006. – 263 с.
5. Бріскін Ю. А. Організаційні основи Паралімпійського спорту : навчальний посібник / Ю. А. Бріскін. – Л. : Кобзар, 2004. – 180 с., іл.
6. Бріскін Ю. А. Паралімпійський спорт : [навч. посібн.] / Ю. Бріскін, А. Передерій, В. Строкатов. – Л. : Арал, 2001. – 141 с.
7. Бріскін Ю. А. Теоретико-методичні основи інваспорту / Ю. А. Бріскін. – Л. : 2005. – 235 с.
8. Історичні, організаційні та соціальні аспекти розвитку спорту інвалідів : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / [С. Ф. Матвєєв, Ю. А. Бріскін, І. О. Когут та ін.]. – Київ : Асконіт, 2011. – 250 с.
9. Мудрік В. І. Спеціальні Олімпіади. Special Olympics. / В. І. Мудрік. – К. : Нора-принт, 2001. – 52 с.
10. Римар О. Спорт неповносправних: історія та сучасність. / О. Римар. – Львів : Вид. центр нац. ун-ту ім. І. Франка, 2001. – 56 с.

б) додаткові

1. Бріскін Ю. А. Класифікаційні стратегії Паралімпійського спорту // Оздоровча і спортивна робота з неповносправними / за заг. ред. Бріскіна Ю., Линця М., Боляха Е., Мігасевича Ю. Львів : Видавець Тарас Сорока. 2004. – С. 22-29.
2. Григоренко В. Г. Дифференциально-интегральный подход в организации педагогической системы коррекции двигательной сферы инвалидов с нарушениями функций спинного мозга // Тезисы докладов 1-й Всесоюзной научной конференции “Физическая культура и спорт инвалидов”. – Одесса, 1989.
3. Передерий А. Общая характеристика классификаций в спорте инвалидов / А. Передерий, О. Борисова, Ю. Брискин // Наука в олимпийском спорте. – 2006. – № 1. – С. 50-54.
4. Симак Ю. П. Генезис и типологическая классификация параолимпийского движения / Ю. П. Симак // Теория и практика физической культуры. – 1991. – № 7. – С. 7-10.
5. Соболевский В. И. Этико-деонтологические аспекты физкультурно-оздоровительной работы среди инвалидов /В. И. Соболевский // Теория и практика физической культуры. – 1990. – № 1. – С. 48-50.
6. Футбол інвалідів: за заг. ред. В. В. Строкатова, Ю.А. Бріскіна / Т. В. Білий, Ю. А. Бріскін, О. В. Колобич, О. Ф. Огерчук, В. В. Строкатов. – Л. : Край, 2006. – 70 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. www.paralympic.org
2. www.paralympic.org.ua
3. www.specialolympics.org
4. www.deaflympics.org
5. www.ciss.com
6. www.ibsa-sports.org

Викладач

Лемешко О.С.